

Patrycja Karpńska (<https://orcid.org/0000-0003-3054-2874>)

Uniwersytet Wrocławski

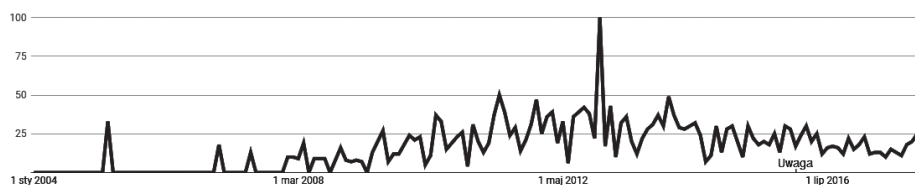
Ocena stabilności ekspresywnej leksemu *słodziak*

Jedną z najbardziej niepodważalnych cech charakterystycznych języka jest prawdopodobnie jego dynamiczność, która odzwierciedla się w pojawiających się zmianach dotyczących jego użycia. W niniejszej pracy uwaga została skupiona na zmianach leksykalnych zachodzących w języku, dokładniej na ocenie stabilności ekspresywnej leksemu *słodziak* przy użyciu, między innymi, wartościowania wg Jadwigi Puzyniny (Puzynina, 1992), emocji podstawowych wg Anny Wierzbickiej (Kuś, 2010), czy nacechowania stylistycznego. A zmiany w języku są zdecydowanie znaczne – jak zauważa Artur Rejter, „przyrost nowych – pochodzących z drugiej połowy XX i początków XXI w. – ekspresywizmów nazywających osoby stanowi około 25% wszystkich takich form funkcjonujących we współczesnej polszczyźnie” (2008, s. 91).

Aby ocenić zachodzące zmiany, stosuje się następującą czterostopniową skalę: pełna stabilność leksemu, względna stabilność leksemu, potencjalna stabilność leksemu, zanik leksemu.

Leksem pozostaje w pełni stabilny, gdy jego użycie i ekspresywność pokrywają się ze znaczeniem zakodowanym w słownikach. Względnie stabilny leksem jest obecny w słowniku, jednak pojawia się zmiana znaczenia lub nacechowania emocjonalnego. Potencjalnie stabilny leksem nie jest już dłużej w użyciu, może jednak wrócić do słownika, prezentując nową jakość semantyczną i/lub ekspresywną. Wreszcie, gdy mowa o zaniku leksemu, nie musi to koniecznie oznaczać usunięcia leksemu z leksykonu; zanik leksemu następuje również w sytuacji, w której leksem nacechowany emocjonalnie staje się leksemem neutralnym (Rejter, 2008, s. 91).

Poniżej znajduje się wykres wygenerowany za pomocą funkcji Trendy Google oferowanej bezpłatnie użytkownikom wyszukiwarki Google. Wykres przedstawia częstotliwość wyszukiwania badanego leksemu na przestrzeni lat 2004–2017:

Wykres 1. Zainteresowanie leksemem *słodziak* wśród użytkowników przeglądarki Google w ujęciu czasowym (wykres wygenerowany w styczniu 2018).

Badany leksem *słodziak* pojawia się po raz pierwszy na leksykalnej mapie w kwietniu 2005 roku, jednak zdaje się, że jest to spowodowane pojedynczym zdarzeniem i aż do 2008 roku nie ma żadnych śladów potwierdzających użycie leksemu w języku polskim. Od 2008 do 2012 roku zainteresowanie leksemem wśród użytkowników przeglądarki Google stale wzrasta, osiągając punkt kulminacyjny w 2012 roku, co można najprawdopodobniej powiązać z wydaniem utworu zatytułowanego „Mój Słodziak” przez zespół Pewex. Po roku 2012 zainteresowanie spada do poprzedniego poziomu, a nawet zdaje się maleć po roku 2016. Najczęściej wyszukiwanymi frazami zawierającymi leksem *słodziak* są (wspomniane już): *pewex słodziak* oraz *śpiewak słodziak*, wiążące się najprawdopodobniej z serią zabawek *Śpiewaki-Słodziaki* wydaną w 2013 roku przez firmę Fisher Price.¹

Leksem *słodziak* jest wynikiem derywacji dodatkowo sufiksальной (sufiks –ak) przeprowadzonej na leksemie *słodki*. Jest to jeden z dwóch sufiksów (sufiks konkurencyjny –ę) używanych do tworzenia nazw młodych istot (Osowski, 2015). Stąd też formy takie jak *cielę-cielak*, *dziecię-dzieciak*, *kurczę-kurczak*, ale i nie posiadające już formy z sufiksem –ę *przedszkolak*, *uczeń*, *psiak*. Jest to wynik pojawiającej się resufiksacji, czyli procesu, w którym dochodzi do „zastępowani[a] pierwotnego –ę przez nowsze –ak” (Osowski, 2015, s. 97). Na sufiksie –ak skupia się także Iwona Kaproń-Charzyńska, zwracając uwagę na jego produktywność w tworzeniu uniwerbizmów, czyli jednowyrazowych określeń potocznych używanych w miejsce ich wielowyrazowych odpowiedników, np. „przystojny człowiek” – przystojniak, „ponury człowiek” – ponurak (2011, s. 63). Analogicznie do przykładów podanych przez autorkę można spróbować rozpisać leksem *słodziak* jako – „słodki człowiek”.

Badany leksem doczekał się już kilku definicji słownikowych, które zdają się w większości potwierdzać wnioski płynące z analizy morfologicznej. Co więcej, Słowosiec jako jedyny ze wszystkich przebadanych słowników, rozszerza znaczenie leksemu. Poniżej znajdują się definicje pochodzące z Obserwatorium Językowego Uniwersytetu Warszawskiego, nieoficjalnego słownika internetowego slangu i mowy potocznej miejski.pl, słownika glosbe.pl zbudowanego na bazie tłumaczeń angielsko-polskich oraz ze Słowosieci:

- Obserwatorium Językowe:

pot. «pieszczotliwie o osobach lub zwierzętach uważanych za ładne, mile, łagodne lub rozczulające»²

- Słownik internetowy slangu i mowy potocznej miejski.pl:

pieszczotliwy zwrot do dzieci i zwierząt³

- Słownik glosbe.pl:

¹ <https://trends.google.com/trends/explore?date=all&q=s%C5%82odziak> (data dostępu: 12 stycznia 2018).

² <http://nowewyrazy.uw.edu.pl/haslo/slodziak.html> (data dostępu: 15 stycznia 2018).

³ <https://www.miejski.pl/slowo-s%C5%82odziak> (data dostępu: 15 stycznia 2018).

człowiek lub zwierzę, które jest słodkie, rozkoszne, urocze, wywołujące rozczulenie

ktos słodki lub coś słodkiego, uważanego za rozkoszne, urocze, wywołujące rozczulenie⁴

– Słowościc:

(1) ktos słodki lub coś słodkiego, uważanego za rozkoszne, urocze, wywołujące rozczulenie

(2) coś słodkiego, lakoć, słodkość

(3) coś, co ma słodki aromat⁵

Co ciekawe, chociaż *słodziak* nie doczekał się jeszcze swojego własnego wpisu definicyjnego w Słowniku języka polskiego PWN, to trafił do działu „Ciekawostek językowych” z następującym komentarzem:

słodziaku, słodziku, słodziaczku, słodkości moje

Miłość jest lepsza od słodyczy — tak samo osładza życie, a nie powoduje skutków ubocznych w postaci nadwagi i cukrzycy. Osoby używające wymienionych zwrotów prowadzą zatem cenną działalność prozdrowotną, czyniącą życie bardziej smakowitym. Ostatni zwrot podkreśla dodatkowo bliskość intymnych relacji i chęć posiadania drugiej osoby na wyłączność.⁶

Leksem został także zgłoszony do konkursu na niechciane słowo zorganizowanego przez Bibliotekę Śląską. Ostatecznie nie pojawił się nawet w pierwszej dziesiątce, przegrywając z takimi słowami, jak: *konkubent/konkubina, wykon, zajebicie, fota, psycholożka, dizajn, pieniądze, czy tacierzyński.⁷*

Na podstawie definicji, wyróżniono następujących pięć znaczeń leksemu *słodziak*: (1) urocza osoba; (2) rozczulające zwierzę; (3) uroczy przedmiot; (4) słodkie jedzenie i picie; oraz (5) słodki zapach. Analiza materiału źródłowego pozwoliła na wyróżnienie dodatkowego, szóstego znaczenia, czyli (6) nieatrakcyjny mężczyzna. W poniższej prezentacji przykładów nie znajduje się natomiast definicja (4) – problematyka tego znaczenia jest bliżej omówiona poniżej.

Na omówienie każdego ze znaczeń składają się synonimy, antonimy, przykłady ilustrujące dane znaczenie, zestawienie cech semantycznych dla każdego z zacytowanych przykładów oraz tabela przedstawiająca analizę zgodnie z następującymi teoriami: wartościowania według Puzyniny (1992), emocji podstawowych według Wierzbickiej (Kuś, 2010), nacechowania według R. Likerta i nacechowania stylistycznego. Lista synonimów oraz antonimów została utworzona na podstawie dwóch słowników on-

⁴ <https://pl.glosbe.com/pl/pl/s%C5%82odziak> (data dostępu: 15 stycznia 2018).

⁵ <http://plwordnet.pwr.wroc.pl/wordnet/62585992-dcfb-11e8-9075-a3192379ae90> (data dostępu: 15 stycznia 2018).

⁶ <https://sjp.pwn.pl/ciekawostki/haslo/slodziaku-slodziku-slodziaczku-slodkosci-moje;4974768.html> (data dostępu: 15 stycznia 2018).

⁷ <https://facet.wp.pl/focia-nara-slodziak-slowa-ktore-chcemy-zapomniec-6002196867129985a> (data dostępu: 17 stycznia 2018).

line: synonimy.pl oraz Słownika wyrazów bliskoznacznych Synonim.net. Przykłady ilustrujące poszczególne znaczenia pochodzą z korpusu monco.frazeo.pl, Narodowego Korpusu Języka Polskiego, a także blogów i forów.⁸ Omówienie tabel oraz przykładów znajduje się poniżej.

Znaczenie (1): urocza osoba

Synonimy: *osoba miła, rozkoszna, czarująca, przylepna, słodka, życzliwa, atrakcyjna, rozbrajająca, śliczna, urokliwa, radosna, wesola, rozczulająca, ujmująca; sympatia; ktoś pełen wdzięku.*

Antonimy: *osoba niemila, denerwująca, irytująca, klótliva, niesympatyczna, nieprzyjemna, przykra; arogant; impertynent; cham; zarozumialec; prostak; ktoś nie do zniesienia.*

Przykłady wykorzystane w analizie leksemu:

1. *Russell Brand to wrażliwy, taktowny i serdeczny człowiek. Tak przynajmniej twierdzi Kristen Bell.*

Brand i Bell wystąpili razem w filmie „Chłopaki też płaczą”, w którym zagrali kochanków.

*– Russell Brand to taki **słodziak** – zachwyca się Bell. – Jego publiczny wizerunek podrywacza to tylko gra. Myślę, że ten kobieciarz stanowi tylko niewielką część jego osobowości. To przemiły, delikatny i wrażliwy człowiek. Kręciliśmy razem wiele intymnych scen i wydawałoby się, że powinnam potem opowiadać pikantne historie z planu, ale tak się nie stało, bo Russell był dla mnie niczym starszy brat. Pomiędzy ujęciami dbał o to, abym była odpowiednio przykryta kołdrą. Cieszę się, że poznałam Russella od tej strony i życzyłabym sobie, aby i inni też mieli taką okazję.⁹*

2. *Książę George obchodzi 3 urodziny. Z tej okazji Pałac Buckingham właśnie opublikował cztery najnowsze zdjęcia małego księcia. Są PRZEUROCZE!*

Książę George nadal pozostaje najbardziej lubianym członkiem brytyjskiej rodziny królewskiej, a jego pozycji nie zagroziły nawet narodziny młodszej siostry, księżniczki Charlotte. O popularności małego księcia świadczyć mogą też emocje, jakie wzbudzają każde jego nowe zdjęcia.

Nowe zdjęcia przyszłego monarchy lotem błyskawicy rozeszły się po sieci, a fani brytyjskiej monarchii już zalali profil rodziny królewskiej na Facebooku tysiącami komentarzy.

Co za cudowny widok! I fajnie, że George pozuje na bosaka, w końcu nawet król był kiedyś dzieckiem...

*Jejku, ale **słodziak**! Wygląda jak wykapany tata!*

Te zdjęcia są przeurocze, nie mogę się napatrzeć – czytamy.¹⁰

3. *Janet Jackson pokazała synka! Co za **SŁODZIAK**!*

⁸ Pisownia wszystkich przykładów oryginalna.

⁹ <https://film.wp.pl/russell-brand-tylko-gra-6023808915063937a> (data dostępu: 20 stycznia 2018).

¹⁰ <http://www.plotek.pl/plotek/7,78649,20436167,ksiaze-george-na-nowych-uroczych-zdjeciach-wykapany-tata.html> (data dostępu: 23 stycznia 2018).

„Moje maleństwo i ja po drzemce” – napisała tylko Jackson przy zdjęciu, na którym tuli do siebie małego Eissę i całując go w czoło. Słodki chłopczyk natomiast w tym czasie... ziewa.¹¹

4. **Krzysztof Kaszubski:** W programie telewizyjnym nazwała się pani „landrynką”. **Marzena Tarasiewicz:** To było podczas nagrania do programu „Ugotowani”. Padło pytanie, jak mam się nazywać? Jestem **słodziak**, pracuję przede wszystkim z kobietami, a landrynki mimo, że są słodkie czasami potrafią stanąć w gardle. Trudno mnie zdenerwować, ale gdy ktoś mi nadeptnie na odcisk, to pazur mi się wysuwa.¹²

5. Utwór Alfa Boys – **Słodziak**

Jaka śliczna dziewczyna
Jak ona ciało swe wygina
Na jej punkcie oszalałem
Taką słodką pokochałem

Był jesienny piękny dzień, gdy zobaczyłem Ciebie.
Nie wiedziałem, co mi jest, nie wiedziałem, co się dzieje.
Czułem jak w brzuchu latają motyle,
To właśnie z Nią spędzę każdą chwilę.

Jaka śliczna dziewczyna
Jak ona ciało swe wygina
Na jej punkcie oszalałem
Słodziaka pokochałem
Jaka śliczna dziewczyna
Jak ona ciało swe wygina
Na jej punkcie oszalałem
Taką słodką pokochałem

Lśniące włosy, których blask powalał na kolana
I śliczny uśmiech Twój, gdy chodziłaś roześmiana.
Dzisiejsza noc będzie udana
Jak szaleć – to tylko z Tobą do rana¹³

¹¹ <https://www.se.pl/wiadomosci/gwiazdy/janet-jackson-pokazala-synka-co-za-slodziak-aa-3A2m-dHgo-eQ9q.html> (data dostępu: 23 stycznia 2018).

¹² <https://ro.com.pl/marzena-tarasiewicz-kobiety-maluja-sie-dla-kolezanek/01305408> (data dostępu: 22 stycznia 2018).

¹³ <https://tekscjory.interia.pl/alfa-boys-slodziak-tekst-piosenki,t,654672.html> (data dostępu: 21 stycznia 2018).

Tabela 1. Zestawienie cech semantycznych leksemu *słodziak* dla znaczenia „uroczy człowiek”.

	1	2	3	4	5
wrażliwość	+				
relacje rodzinne	+	+	+		
dziecko		+	+		
urok		+	+		+
sympatia	+				+
cierpliwość				+	

Tabela 2. Analiza stabilności ekspresywnej leksemu *słodziak* dla znaczenia „uroczy człowiek”.

	1	2	3	4	5
Wartościowanie wg J. Puzyniny	dobro drugiego człowieka, użyteczność	piękno	piękno	użyteczność	piękno, szczęście
Emocje wg A. Wierzbickiej	zaufanie, zaskoczenie	radość	radość	zaskoczenie, złość	radość, oczekiwanie
Nacechowanie wg R. Likerta	2	2	2	1	2
Nacechowanie stylistyczne	potoczne	potoczne	potoczne	potoczne	potoczne

W przypadku znaczenia (1), dominującym elementem znaczenia okazują się relacje rodzinne. Element ten pojawia się nawet w pierwszym przykładzie, gdy wypowiadająca się aktorka twierdzi, że „Russell był dla mnie niczym starszy brat”. Co więcej, ponad połowa przeanalizowanych przykładów pokazuje, że osoba określona mianem *słodziaka* powinna być uroczą bądź roztaczać urok osobisty. Badany leksem jest także często stosowany w przypadku dzieci oraz osób posiadających pozytywnie postrzegane cechy charakteru, na przykład cierpliwych, wrażliwych, czy wzbudzających sympatię. Analiza wykorzystująca wartościowanie wg J. Puzyniny wykazuje, że najczęściej pojawiającymi się wartościami są piękno oraz użyteczność, podczas gdy analiza korzystająca z teorii A. Wierzbickiej wskazuje przede wszystkim na radość oraz, rzadziej, na zaskoczenie, które może wynikać z kontrastującego kontekstu, w którym pojawia się *słodziak* w tych dwóch przykładach. Wszystkie zaprezentowane użycia są wyraźnie nacechowane pozytywnie i mogą zostać zaklasyfikowane jako stylistycznie potoczne. Analiza leksemu *słodziak* użytego w stosunku do ludzi wykazuje jednak, że o ile w kontekście kobiet i dzieci jest on jednoznacznie pozytywny, o tyle użyty w kontekście mężczyzn może być zarówno pozytywny, jak i negatywny.

Z przeanalizowanych przykładów wyłoniło się znaczenie nieujęte w słownikach, mianowicie *słodziak* jako nieatrakcyjny mężczyzna.

Znaczenie (2): nieatrakcyjny mężczyzna

Synonimy: *bezpłciowy, mdły, nieciekawy, brzydki, nieładny, niewydarzony, nudny, brzydal, ciamajda, frajer, gamoń, kaleka życiowa, safandula, sierota*

Antonimy: *atrakcyjny, apetyczny, dziarski, pociągający, zachwycający, przystojniak, ciacho, macho, łamacz serc, playboy, pełen energii*

Przykłady wykorzystane w analizie leksemu:

1. *Wiesz, że do tej pory od żadnej dziewczyny nie usłyszałem, że jestem przystojny? „Jezu, jaki **słodziak**”, „jaki śliczny”, „Boże jaki ładny Dawidek”. I tak od dzieciństwa. Lata mijają, a kleją się do mnie coraz młodsze dziewczyny.*¹⁴

Zapytanie na forum *gazeta.pl*: *Stykam się już z tym określeniem [**słodziak**] kolejny raz – jakie cechy musi posiadać facet, żeby go można było nazwać **słodziakiem**?*

2. *Taki miękki, budzący uczucia macierzyńskie, jakiś taki niezaradny. (użytkownik *agulaszek*)*

3. *„maślane oczka”, wydający się lekko niezaradny (czy pierdołowaty jak kto woli) – ale zaznaczam „wydający się” i taki co lubi się poprzytulać. Trzy cechy którymi mógłbym próbować opisać „**słodziaka**”. Sam nie używam tego określenia ale też się z nim spotkałem.*¹⁵ (użytkownik *projek*)

4. *Podpis pod zdjęciem: Kolejny **słodziak** – i gdzie Ci prawdziwi faceci. O losie losie widzisz Panie i nie grzmisz*¹⁶

Zapytanie na forum *kowbojki.pl*: *Jak myślicie czy dla faceta Słodki „**Słodziaku**” to dobry komplement? jak nazywacie faceta który wam się podoba się poznajecie lub już jesteście w związku?*

5. *To zależy od dziewczyny, od tego czego szuka w mężczyźnie:) Spójrz w jej oczy jak to mówi, tam widać czy to dobry komplement;) gdybym ja tak powiedziała facetowi, raczej nie szukałabym w nim chłopaka dla siebie.*

jak facet mi się podoba to mówię że jest fajnym facetem, że męskim, silnym itd... raczej w tym kierunku:)

do swojego faceta z którym jestem w związku mówię:

¹⁴ <http://weszlo.com/2017/04/01/tysiace-kobiet-wszystkie-piszczesz-twoj-widok-ktoremu-facetowi-by-sie-podobalo/> (data dostępu: 22 stycznia 2018).

¹⁵ http://forum.gazeta.pl/forum/w,11207,72547298,72547298,Kogo_nazywamy_slodziakiem_.html (data dostępu: 24 stycznia 2018).

¹⁶ <https://www.wiocha.pl/434439,Kolejny-slodziak---i-gdzie-Ci-prawdziwi-faceci> (data dostępu: 23 stycznia 2018).

*mężczyzno,
kochanie,
oraz jego imię zgrubiam* (gość, forum kowbojki.pl¹⁷)

Tabela 3. Zestawienie cech semantycznych leksemu *słodziak* dla znaczenia „nieatrakcyjny mężczyzna”.

	1	2	3	4	5
budzący uczucia macierzyńskie	+	+			
niezaradny		+	+		
nieprzystojny	+			+	
wątlej budowy					+
niemęski				+	+

Tabela 4. Analiza stabilności ekspresywnej leksemu *słodziak* dla znaczenia „nieatrakcyjny mężczyzna”.

	1	2	3	4	5
Wartościowanie wg J. Puzyniny	piękno	nieużyteczność	nieużyteczność	brzydota	nieużyteczność
Emocje wg A. Wierzbickiej	smutek	wstręt	wstręt	zaskoczenie	wstręt
Nacechowanie wg R. Likerta	0	-1	-1	-1	-1
Nacechowanie stylistyczne	potoczne	potoczne	potoczne	potoczne	potoczne

Jak wynika z zaprezentowanych przykładów, według użytkowniczek forów nazywanie mężczyzny *słodziakiem* sugeruje, że jest on niezaradny, słaby (zarówno psychicznie i jak fizycznie), a pręcej niż uczucia romantyczne wzbudza u nich uczucia macierzyńskie. Co więcej, kolejne przykłady sugerują, że *słodziakiem* nazwiemy mężczyznę, który jest nieatrakcyjny bądź też przypomina bardziej chłopca niż mężczyznę. Powtarzające się cechy semantyczne to niezaradny, niemęski, nieprzystojny, czy budzący uczucia macierzyńskie. Najczęściej pojawiającą się wartością w analizie wykorzystującej teorię J. Puzyniny jest nieużyteczność; dominującą emocją według klasyfikacji A. Wierzbickiej zdaje się być wstręt. Większość zaprezentowanych przykładów jest lekko negatywnie nacechowana, a wszystkie użycia można zaklasyfikować do użyc stylistycznie potocznych. Zatem, o ile określenie *słodziak* skierowany do członków rodziny, dzieci i kobiet jest określeniem potocznym ale wyraźnie pozytywnym, o tyle w stosunku do mężczyzn może być

¹⁷ Strona niedostępna w chwili publikacji artykułu.

(jednak nie musi) nacechowane nieco negatywnie. Przypuszczalnie wynika to ze stereotypowych wymagań, jakie społeczeństwo stawia mężczyznom, którzy mają być silni, psychicznie i fizycznie, dominujący, zdecydowani, czy zaradni. W tym stereotypowym oglądzie mężczyzny, cechy przypisywane *słodziakowi*, na przykład wrażliwość, czułość, delikatność, nie są akceptowane i nadawana im jest negatywna wartość.

Znaczenie (3): rozczulające zwierzę

Synonimy: *pupil, pieszczoch, pieszczoszek, zwierzątko, zwierzaczek domowy, stworzonko, podopieczny, ulubieniec*

Antonimy: *bestia, gadzina, agresywne zwierzę*

Przykłady wykorzystane przy ustalaniu znaczenia:

1. *ALE SŁODZIAK, niech naprawdę zamieszka u nas, nawet bym dała jakies pieniadze na przysmaki dla Geni, chronim naszych braci mniejszych, bo one są dla nas ratunkiem, przed zdziczeniem obyczajów!*¹⁸

2. *Szczęśliwie zakończyła się historia bokserka. Dzięki Państwa zaangażowaniu szczeniak znalazł nowy dom. Mamy nadzieję, że nasz **słodziak** będzie dobrym i wiernym towarzyszem, a Właściciel okaże mu dużo czułości.*¹⁹

3. *Do przytuliska trafił kolejny psiak. Black czeka na nowy dom w azylu dla zwierząt w Pleszewie. Wolontariusze nazwali go Black. Podkreślają, że to uroczy, młody **słodziak**. Został wyrzucony z auta w Lenartowicach. Bardzo się bał.*²⁰

4. *Wychodzę na spacer z yorkiem, którym przyszło mi się opiekować, mając te wszystkie myśli w głowie. Z psem, który panicznie boi się nie tylko burzy, co lekkiego deszczu. Który robi uniki przed mijanymi budkami telefonicznymi, najwidoczniej widząc w nich zagrożenie. Jego autonomia ma zasięg pięciu metrów. Tyle, ile rozwijana smycz, na której musi chodzić, bo mieszka teraz w wielkim mieście, którego nie zna.*

*Kiedy idziemy razem na spacer, mijani po drodze ludzie śmieją się pod nosem i mówią do siebie: „O, jaki mały, mniejszy niż kot!” lub „Popatrz, jaki **słodziak**, jaka śmieszna maskoteczka”. Szczerze, to nie da się traktować go bez paternalizmu. Ma oczy jak guziki i czasem uroczo niewinnie wystaje mu z buzi końcówka różowego języka. Z buzi, nie z pyska, naprawdę.*²¹

¹⁸ <http://www.iswinoujscie.pl/artykuly/35838/>, artykuł pt. Foka Genia zamieszkała w Świnoujściu (data dostępu: 21 stycznia 2018).

¹⁹ <http://e-lubon.pl/news/bokserek-znalazl-dom-3545> (data dostępu: 20 stycznia 2018).

²⁰ <http://wielkopolskie.naszemiasto.pl/artykul/szczeniak-do-adopcji-black-jest-w-pleszewskim-azylu-i-szuka,3999171,artgal,t,id,tm.html> (data dostępu: 20 stycznia 2018).

²¹ <http://krytykapolityczna.pl/kraj/gzyra-podmiotowosc-pieska/> (data dostępu: 22 stycznia 2018).

Tabela 5. Zestawienie cech semantycznych leksemu *słodziak* dla znaczenia „rozczulające zwierzę”.

	1	2	3	4
młody osobnik	+	+	+	
zwierzę domowe		+	+	+
potrzeba opieki		+	+	+
urok			+	+
mały rozmiar				+

Tabela 6. Analiza stabilności ekspresywnej leksemu *słodziak* dla znaczenia „rozczulające zwierzę”.

	1	2	3	4
Wartościowanie wg J. Puzyniny	dobro drugiego człowieka, użyteczność	dobro drugiego człowieka, użyteczność	piękno	nieużyteczność
Emocje wg A. Wierzbickiej	radość	radość	smutek	strach
Nacechowanie wg R. Likerta	1	1	1	0
Nacechowanie stylistyczne	potoczne	potoczne	potoczne	potoczne

Analizy znaczenia (3) i (4) wskazują pewne wyraźne cechy powiązane z użyciem *słodziaka* w kontekście zwierząt i przedmiotów. Zdaje się, że *słodziakami* najczęściej są młode osobniki (co byłoby zgodne ze znaczeniem jakie niesie ze sobą sufix –ak), a jeśli nie młode, to małych rozmiarów. Ponadto określenie jest najczęściej używane w stosunku do zwierząt domowych, które wzbudzają ciepłe uczucia i wymagają opieki (w pewnym sensie, podobnie jak dzieci). Wyjątkiem jest pierwszy przykład jednak Genia jest osobnikiem niedorosłym i foką, a zatem gatunkiem chronionym i wyjątkowo lubianym. Podsumowując wyniki analizy, leksem *słodziak* użyty w stosunku do zwierząt silnie charakteryzuje się takimi cechami semantycznymi jak zwierzę domowe, potrzeba opieki, młody (niedorosły) osobnik, czy względnie osobnik dorosły, ale mały. Analiza korzystająca z teorii J. Puzyniny pokazuje, że powtarzającymi się najczęściej wartościami są użyteczność i dobro drugiego człowieka, podczas gdy najczęściej powtarzającą się emocją podstawową A. Wierzbickiej jest radość. Prawie wszystkie przedstawione przykłady są nacechowane umiarkowanie pozytywnie oraz należą do rejestru potocznego języka.

Znaczenie (4): uroczy przedmiot

Synonimy: *bibelot, błyskotka cacko, cacuszko, coś pięknego, cudenka, cudo, drobiazg, dzieło sztuki, okaz, perełka, perła, świecidelko, ozdóbka*

Antonimy: *bzdet, coś brzydkiego, tandeta, szajs*

Przykłady wykorzystane przy ustalaniu znaczenia:

1. Opel Adam 1.4 Glam – bojowy **słodziak**

Można zaryzykować stwierdzenie, że Adam wygląda (taki malutki paradoks) i słodko, i bojowo. Uśmiechnięta mordka z żabimi oczkami, zwarty, zgrabny tyłeczek i kontrastowy dach niczym czapka paryskiego gawrosza. Opel znalazł trzecią drogę i zbudował auto, które choć nie ma protoplastów w przeszłości, jest nowoczesne i „oldskulowe”. I jeżeli o małym autku segmentu A można powiedzieć, że prezentuje się okazale, to właśnie Adam prezentuje się okazale. Nie, nie z racji wielkości, tylko tak „w ogóle”. A propos w ogóle, Adam mierzy 3698 mm długości, 1720 mm szerokości, 1484 mm wysokości. Rozstaw osi wynosi 2311 mm.²²

2. Fiat 500 X – powiększony **słodziak**

Oczywiście nie wsypywałem do baku Fiata tajemniczych niebieskich tabletek, by zobaczyć co się stanie. Jedynie co mogłem zrobić to w dużym 500 X doszukiwać się cukierkowego i bardzo stylowego mniejszego brata przed „medyczną rewolucją”, czyli zwykłej odmiany Fiata 500. A odpowiem już we wstępie, że podobieństw jest sporo – choćby plakietek i napisów z tą liczbą można doszukać się w aucie minimum w kilkunastu miejscach.

Sama bryła karoserii nawiązuje również do legendarnego Fiata. Tak jak widać na reklamie, 500 X to taka muskularna „pięćsetka” po sporej dawce sterydów i intensywnych miesiącach na siłowni.²³

3. *Przytulaśny Józek ma wymiary 25 cm na 10 cm i jest dziełem rąk (jak mniemam) urodzivej Czeszki z Moraw. Mało tego, można mu otworzyć głowę i włożyć coś do środka.*

Zainteresowani? Pluszaka kupicie tutaj za 99 złotych i 30 groszy. W cenę wliczony jest koszt wysyłki. Jest tylko jedno „ale” – na paczkę trzeba poczekać około 5 tygodni.

*Zobaczcie sami jaki z niego **słodziak**.²⁴*

4. *Patrząc na robota Spot Mini, większość ludzi skomentuje to pewnie w jeden z dwóch sposobów: ale **słodziak** albo cholera, to paskudztwo nas wymorduje. Te opinie mogą się uzupełniać. Oznaczałoby to, że firma Boston Dynamics wywołuje u komentujących nowe uczucia – wcześniej zauroczenia mogło brakować, przynajmniej u osób „spoza branży”. Teraz nie patrzymy już jednak na toporne i głośne maszyny z masą przewodów, wystających elementów, niezdarne i po prostu brzydkie – postęp uczynił je atrakcyjnymi wizualnie.²⁵*

²² <http://namasce.pl/opel-adam-1-4-glam-gokart-xxl/> (data dostępu: 21 stycznia 2018).

²³ <https://motopodprad.pl/test-fiat-500-x-1-4-140-km-powieszony-slodziak/> (data dostępu: 23 stycznia 2018).

²⁴ <https://polygamia.pl/uwaga-fani-machinarium-za-chwile-bedzicie-biedniejsi-o-sto-zlotych/> (data dostępu: 21 stycznia 2018).

²⁵ <https://antyweb.pl/boston-dynamics-spot-mini/> (data dostępu: 20 stycznia 2018).

Tabela 7. Zestawienie cech semantycznych leksemu *słodziak* dla znaczenia „uroczy przedmiot”.

	1	2	3	4
antropomorfizacja	+	+	+	
mały rozmiar	+		+	+
urokliwość			+	
atrakcyjność wizualna	+	+		+
animizacja				+

Tabela 8. Analiza stabilności ekspresywnej leksemu *słodziak* dla znaczenia „uroczy przedmiot”.

	1	2	3	4
Wartościowanie wg J. Puzyniny	piękno, użyteczność	piękno	piękno	piękno
Emocje wg A. Wierzbickiej	radość	zaskoczenie	radość	zaskoczenie
Nacechowanie wg R. Likerta	1	1	1	1
Nacechowanie stylistyczne	potoczne	potoczne	potoczne	potoczne

Wszystkie przykłady użycia *słodziaka* w stosunku do przedmiotów niosą ślady antropomorfizacji lub animizacji. Samochód ma „zgrabny tyłeczek”, „uśmiechniętą mordkę”, czy też wygląda jak „po sporej dawce sterydów i intensywnych miesiącach na siłowni; pluszak przedstawia małego, człekokształtnego robota; a robot przypomina psa. Ponadto, ważną cechą jest ich atrakcyjność wizualna i, podobnie jak w przypadku zwierząt, mały rozmiar. Wyłaniają się zatem wyraźnie takie cechy semantyczne jak antropomorfizacja (działająca naprzemiennie z animizacją), mały rozmiar oraz atrakcyjność wizualna. Odwołując się do teorii J. Puzyniny, widać iż każdy z przywołanych przykładów prezentuje tę samą wartość, mianowicie piękno. Powtarzającymi się emocjami A. Wierzbickiej są radość i zaskoczenie. Wszystkie użycia są nacechowane pozytywnie oraz wpisują się do potocznego użycia języka.

Znaczenie (5): słodki zapach

Synonimy: *apetyczny, aromatyczny, łagodny, mdły, mdlawy, miły, miodny, odurzający, pachnący, przyjemny, upajający, zniewalający*

Antonimy: *drażniący, duszący, duszny, nieświeży, stęchły, bezwonny, bezzapachowy, gryzący*

Przykłady wykorzystane przy ustalaniu znaczenia:

1. Ostatnie pachnidło w moim zestawieniu należy do Lancome. To ostatni taki „wielki **słodziak**”, który zdominował sprzedaż i zainspirował lawinę innych pachnidel. Lancome znalazło oryginalny sposób na przedstawienie połączenia nut pralinek z wanilią, dodając im eleganckiego akcentu ze strony irysa.²⁶

2. To zdecydowanie **słodziak**, ale w praktyce dla mnie to nie do końca jadalniak ani cukrzak. Zdecydowanie też nie jest to ulepek – nie przytłacza słodyczą generującą coraz potężniejszą słodką fałę (jak cudownie czyni to np Pc02).

To taki niedosładzany biały krem do tortu z dużą ilością naturalnego masła (właśnie dlatego dla mnie to nie-jadalniak -nie skusiłabym się na taki przysmak ;)). W tle pobrzmiwa jeszcze miła wanilia, odrobinka czegoś przywodzącego na myśl zapach dosładzanego karmelowego mleka kondensowanego oraz gorzkiego, naturalnego kakao. Subtelna mleczność łagodzi to, co pojawia się po chwili. Czymś co zdecydowanie wyróżnia ten zapach z powodzi **słodziaków-jadalniaków** jest bardzo fajna nuta palonego cukru (nie mylić z lepkiem karmelem!) oraz docieplana lawenda.²⁷

3. Gerberowy bukiet w samym centrum wielkiej kwaciarni. Pachnie zielono, ale lekko sztucznie, plastikowo. Na szczęście, pierwsze skojarzenie zostaje przepędzone przez całą masę różnych zapachów. Wyczuwam przede wszystkim ananasa i liczi, w tle przykurzony liść czarnej porzeczki. Nie powiedziałabym jednak, że Magnetism to zapach typowo owocowy.

Pojawia się cała masa zieleni. Liście, bazylika, irys. I znowu ten kurz! Tym razem przykurzony okazuje się być kwiat migdałowca. (Im więcej uduwnień w perfumach, tym bardziej się ekscytuję)

Spod tej owocowej zieleni pokrytej kurzem wylania się paczula. Silna, odurzająca, Angelowa.

Jeśli mamy paczulę, to musi i być trochę słodczy. Wtedy na skórze splatają się wszystkie nuty, które odpowiadają za cukiernię w Magnetism. Frezja, karmel i wanilia... Delikatnie rozgrzewają się na skórze, powolutku zaczynają dominować nad wszystkimi innymi nutami. Choć jest tu pełno karmelu i wanili, to zapach wcale nie jest bardzo słodki. Kurz z otwarcia zapachu zamienia się w coś na miarę kolderki z cukru cudru. Jest on lekki, chłodny i bardzo zachowawczy – i to chyba właśnie on powstrzymuje Magnetism przed transformacją w nieprzywoicie lepkiego **słodziaka**.²⁸

4. Nina Ricci – Les Delices de Nina to **słodziak** totalnie w moim stylu! Pierwszy raz poniucałam w perfumerii na Lanzarote i dłuuuugo myślałam, czy sobie ich nie sprawić, ale ostatecznie wybrałam coś innego – Angel eau Sucree- ich opis znajdziecie w tym wpisie! A jaka jest Nina? W składzie pojawia się karmel, jabłko, jaśmin, truskawka, malina, wanilia, czekolada i piżmo. Najbardziej wyczuwalny jest zapach karmelu i maliny. Uwielbiam! Utrzymywanie się na piątce!²⁹

²⁶ <https://www.perfumeria.pl/blogs/artykuly/top-5-najsmaczniejszych-perfum> (data dostępu: 23 stycznia 2018).

²⁷ <http://fragrantica.blox.pl/2008/11/Niestampowy-slodziak-To-znaczy-taki-podpalony.html> (data dostępu: 25 stycznia 2018).

²⁸ <http://edpholiczka.pl/2014/12/escada-magnetis.html> (data dostępu: 24 stycznia 2018).

²⁹ <http://www.modnakomoda.com/2016/10/7520.html> (data dostępu: 24 stycznia 2018).

Tabela 9. Zestawienie cech semantycznych leksemu *słodziak* dla znaczenia „słodki zapach”.

	1	2	3	4
słodycz	+	+	+	+
przyprawy używane w kuchni	+	+	+	+
kwiatowość	+		+	+
owocowość		+	+	+
odurzenie			+	

Tabela 10. Analiza stabilności ekspresywnej leksemu *słodziak* dla znaczenia „słodki zapach”.

	1	2	3	4
Wartościowanie wg J. Puzyniny	piękno	piękno	piękno	piękno
Emocje wg A. Wierzbickiej	radość, zaskoczenie	radość	radość, zaskoczenie	radość
Nacechowanie wg R. Likerta	1	1	1	1
Nacechowanie stylistyczne	potoczne	potoczne	potoczne	potoczne

Analiza piątego znaczenia, (5) słodki zapach, także wskazuje na wyjątkowo silne cechy semantyczne leksemu *słodziak* w tym kontekście. We wszystkich przykładach znajdują się odniesienia do dwóch cech: słodkości oraz przypraw używanych w kuchni. W pierwszym przykładzie pojawiają się „pralinki w wanilią”, w drugim „biały krem z tortu” oraz ponownie wanilia i lawenda, a w trzecim „frezja, karmel i wanilia”. Co więcej, jak wynika z przywołanych przykładów, leksem *słodziak* w znaczeniu słodki zapach charakteryzuje się także naprzemienne kwiatowością oraz owocowością. Dominującą wartością według teorii J. Puzyniny jest piękno, podczas gdy dominującą emocją podstawową jest radość, rzadziej zaskoczenie. Nacechowanie leksemu jest w tym kontekście jednoznacznie, choć umiarkowanie, pozytywne i, jak w przypadku pozostałych czterech znaczeń, stylistycznie potoczne.

Co ciekawe, wyjątkowo problematyczne okazało się znaczenie *słodziaka* jako czegoś słodkiego do jedzenia i picia. Żaden z 252 przeanalizowanych wyników korpusowych nie odnosił się do tego znaczenia badanego leksemu. Poza przykładem ze Słowosieci oraz jeszcze jednym będącym wynikiem poszukiwań przez wyszukiwarkę Google.com, nie udało się uzyskać materiału potrzebnego do zbadania tego znaczenia. Poszukiwania wykazały jednak, że *słodziak* występuje często jako nazwa własna w kontekście jedzenia – w wynikach pojawiło się ciasto o nazwie *słodziak*, zestaw słodczy o nazwie *Ale Słodziak!* firmy Wedel czy też kawiarnie i cukiernie

o nazwie *Słodziak*. Być może jest to najmniej produktywne ze wszystkich zbadanych znaczeń.

Także analiza źródeł pozwala na wyciągnięcie wniosków dotyczących leksemu *słodziak*. Wyszukiwarka korpusowa monco.frazeo.pl pozwala na wygenerowanie diagramu ze źródłami, w których dany leksem pojawia się najczęściej. Oto diagram dla leksemu *słodziak*:

Wykres 2. Dziesięć największych źródeł, w których występuje leksem *słodziak* (wyszukiwarka monco.frazeo.pl. wykres wygenerowany 28 stycznia 2018).

Większość ze źródeł to portale „plotkarskie” i informacyjne. Z jednej strony podkreśla to potoczne nacechowanie stylistyczne leksemu, z drugiej pozwala na refleksję dotyczącą jego źródeł. Mianowicie, znacząca część plotek, newsów i wywiadów jest dzisiaj tłumaczona ze stron anglojęzycznych, co implikowałoby wyjątkową produktywność analizowanego leksemu w przekładzie angielsko-polskim. Za tym wnioskiem opowiada się także obecność leksemu w słownikach polsko-angielskich i angielsko-polskich. *Słodziak* jest sugerowanym ekwiwalentem dla takich angielskich słów i fraz jak *sweetie*, *cutie*, *cutie-pie*, *peach*, *cutie-patootie*, a zatem angielskich afektonimów, które nie mają bezpośredniego tłumaczenia na język polski. Istnieje zatem możliwość, że *słodziak* pojawił się w leksykonie polskim właśnie za pośrednictwem tłumaczenia z języka angielskiego.

Zbadane kolokacje potwierdzają dotychczasowe wnioski:

tygodnia (9)	bojowy	miś
ale (8)	czworonogi	młody
jaki (4)	czworonożny	mruczący
chłopak (3)	czyli	najmłodszy
śliczny (3)	jestem	nieśmiały
taki (3)	kot	wyzywający
mój (2)	mały	
nasz (2)	maleńki	

Leksem pojawia się często w kontekście przymiotników sugerujących niedorosłość, atrakcyjność lub odniesienie do zwierząt. Co więcej, często jest intensyfikowany przez wyrazy takie jak „ale”, „jaki”, „taki”, „mój” itd. Najczęstszą kolokację, *słodziak tygodnia*, można wytłumaczyć tak właśnie zatytułowanym cyklem portalu *gazeta.pl*, gdzie co tydzień pojawiało się inne uroczne zwierzę.

Ponadto, leksem stanowi podstawę dla kolejnych derywatów, najczęściej dalszych zdrobnień, chociaż pierwszy przykład zdaje się być silnie związany z przebadanym znaczeniem (2) nieatrakcyjny mężczyzna:

1) *słodziaczkowaty*:

z tantym Filipem byłam na szczęście tylko chwilę, bo ok 4 m-ce i to bez większych uczuć z mojej strony. on za to był taki słodziaczkowaty, że niektóre dziewczyny mogłyby polecieć i z tego co wiem z kimś tam się spotyka, ale żadna z nim nie wytrzymuje, bo ileż można zdzierżyć z gościem, który potrafi płakać i walić głową w ścianę, bo dziewczyna poprosiła, żeby jajecznicą była mniej ścięta niż taka jaką on pierwotnie zaplanował...³⁰

2) *słodziakowaty*:

Guinness, dziecko Hammy i Stoffela, ma zaledwie półtorej roku i każdą wolną chwilę poświęcamy na zabawę z tym przekochanym zwierzakiem. Małym Juliem zajmują się wolontariusze z innej grupy, ale też czasami go odwiedzam. Jest przeuroczy. Dostaje mleczko w miseczce, a kurczaki wkłada mu się w dziurki w drewnie. Podobnie jak Guinness, Julius lubi się bawić i jest słodziakowaty.³¹

3) *słodziaczek*:

Obudziłam się jakiś kwadrans temu i od tej pory patrzę w niego jak zahipnotyzowana. Jest prześliczny i taki słodziutki. Mogłabym go podziwiać godzinami. Wygląda na takiego bezbronnego! Rozczulający słodziaczek z niego.³²

4) *słodziakowy*:

*Chłopcy z Jonas Brothers wpadli ostatnio na bardzo ciekawy pomysł. Otóż na każdym koncercie przebierają się oni za różne postacie. Również podczas ostatniego występu, przyszedł czas na zmianę wyglądu. Tym razem słodziakowy Joe Jonas przeobraził się w pszczolę.*³³

³⁰ <http://wizaz.pl/forum/showthread.php?t=330716&page=2> (data dostępu: 29 stycznia 2018).

³¹ <http://swiatoczamigoski.blog.pl/posrach-afryki/> (data dostępu: 29 stycznia 2018), tekst traktujący o miodożercy.

³² <https://f.kafeteria.pl/temat-5904843-moj-chlopak-wyglada-tak-cudownie-podczas-snu-slodziaczek/> (data dostępu: 30 stycznia 2018), jedna z użytkowników o swoim chłopaku).

³³ http://www.plotek.pl/plotek/1,78649,6860152,Slodka_pszczolka_sciska_Nicka_Jonasa_.html (data dostępu: 29 stycznia 2018).

5) *słodziaszny*:

Rząd tajwański wydał w trosce o bezpieczeństwo obywateli dekret o obowiązkowym kasku. Który Tajwańczycy czasem noszą a czasem nie. A jeżeli już noszą – to kask powinien być możliwie – słodki, słodziaszny, cute i keai. Są więc kaski różowe, z kotkiem i pokemonami, z wszelkimi bohaterami kreskówek a także (ostatni rzut) z Żółtą Kaczuszką, oraz – ponieważ Tajwańczycy kochają jeść – to i z artykułami spożywczymi też. Do wyboru, do koloru – jak widać.³⁴

Podsumowując, można przypuszczać, że leksem *słodziak* wszedł do użytku jako tłumaczenie afektonimów z języka angielskiego nie mających polskich odpowiedników, zwłaszcza afektonimów o podstawie *cutie* i *sweetie*. Leksem charakteryzuje się stałym nacechowaniem stylistycznym potocznym i przeważającym nacechowaniem pozytywnym; wyjątkiem zdaje się być użycie leksemu w stosunku do mężczyzny, w którym to przypadku pojawia się czasem lekkie nacechowanie negatywne. Na uwagę zasługuje także jego znaczenie odnoszące się do jedzenia i picia, które może należeć do nieproduktywnych, z wyjątkiem dość licznych nazw własnych. Leksem *słodziak* można jednak uznać za względnie stabilny raczej niż w pełni stabilny. Pierwszym argumentem przemawiającym za względną stabilnością leksemu jest ustalenie jednego dodatkowego znaczenia, (2) nieatrakcyjny mężczyzny, nieujętego w żadnym ze słownikowych wpisów, oraz wyjątkowa niska produktywność znaczenia „słodkie jedzenie i picie”, które było obecne w przeważającej większości w słownikach, a nie w przykładach korpusowych. Drugim argumentem jest nieustannie malejące użycie leksemu, co może w ostateczności doprowadzić nawet do jego usunięcia z leksykonu.

Bibliografia

- Bańko, M., Czeszewski, M., Burzyński, J. (2014). *Obserwatorium Językowe Uniwersytetu Warszawskiego. Najnowsze Słownictwo Polskie*.
- Ekman, P., Davidson R. (2000). *Natura emocji – podstawowe zagadnienia*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
- Kaproń-Charzyńska, I. (2011). Funkcja stylistyczna formantów słowotwórczych. Zarys problematyki. *Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej*, 46, 57–69.
- Kuś, K. (2010). Teoria emocji Anny Wierzbickiej. *Linguistica Copernicana*, 1(3), 211–228.
- Markowski, A. (2012). *Wykłady z leksykologii*. Warszawa: PWN.
- Osowski, B. (2015). Nazwy istot niedorosłych w osiemnastowiecznych inwentarzach z Wielkopolski, ze szczególnym uwzględnieniem formacji z –ę i –ak. *Gwary Dziś*, 7, 97–128.
- Puzynina, J. (1992). *Język wartości*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Rejter, A. (2008). Stabilność modeli nominacyjnych leksyki ekspresywnej w historii języka polskiego. *LingVaria*, 1(5), 89–98.

³⁴ <http://gong-zhu-majia.blogspot.com/2013/10/> (data dostępu: 30 stycznia 2018).

Tiedemann, J. (2009). News from OPUS – A Collection of Multilingual Parallel Corpora with Tools and Interfaces. W: N. Nicolov, K. Bontcheva, G. Angelova i R. Mitkov (red.) *Recent Advances in Natural Language Processing*, tom 5, 237–248.

Słowa kluczowe

słodziak, stabilność ekspresywna, emocje podstawowe

Abstract

The analysis of the expressive stability of lexeme ‘słodziak’ in Polish

The aim of this article is to analyse the lexical changes – expressive stability, to be more specific – in the Polish lexeme ‘słodziak’. The expressive stability of the lexeme was analysed with the application of the value theory by Jadwiga Puzynina, basic human emotions by Anna Wierzbicka, Likert scale, and stylistic marking. Furthermore, the following websites served as sources for the analysis: Polish Wordnet, Language Observatory of the University of Warsaw, Internet dictionary of slang miejski.pl, dictionary glosbe.pl built on the basis of the English-Polish translations, language corpus monco.frazeo.pl, National Corpus of Polish, as well as numerous entries on blogs and forums. The analysis allowed to establish the following meanings of the lexeme ‘słodziak’: (1) lovely person, (2) cute animal, (3) cute item, (4) sweet food and drinks, (5) sweet scent, and (6) unattractive man. Furthermore, the analysis of sources shows that the lexeme is present mostly on gossip and news websites. This emphasises the colloquial nature of the lexeme but allows another tentative conclusion: since most of the gossips, news, and interviews are translated from English, one may suspect significant productivity of the investigated lexeme in the English to Polish translations. The claim is further supported by the presence of the lexeme in English-Polish dictionaries, in which ‘słodziak’ is a suggested equivalent for such English words and phrases as *sweetie*, *cutie*, *cutie-pie*, *peach*, *cutie-patootie*. All in all, the analysis shows that the lexeme is relatively stable.

Keywords

słodziak, expressive stability, values, basic human emotions